

OCTUBRE/DESEMBRE 2005

NÚM. 12

Línia

Butlletí Informatiu
UNIVERSITAT
POMPEU FABRA

UPFEINA, LA PRIMERA FIRA D'OCCUPACIÓ

La UPF va celebrar el 23 de novembre la primera edició d'UPFeina, una fira d'ocupació que va ser un punt de trobada entre els estudiants universitaris, els graduats, la Universitat i les empreses i institucions. La fira, que va ser tot un èxit de participació, va comptar amb l'organització de l'Oficina d'Inserció Laboral (OIL) i l'Associació d'Antics Alumnes de la UPF, la col·laboració del Consell Social de la UPF i el patrocini de Deloitte, Cuatrecasas, Telefónica, Grupo Santander i *La Vanguardia*.

UPFeina va ser inaugurada pel rector Josep Joan Moreso; la presidenta del Consell Social, Mercè Sala, i el president de l'Associació d'Antics Alum-

nes, Joan Planas. Seguidament, Miquel Roca, advocat i professor de la Universitat, va pronunciar la conferència "El repte de la integració dels llicenciats en el món professional".

La sala d'exposicions i el pati de l'edifici Roger de Llúria del campus de la Ciutadella van ser l'escenari al llarg de tot el dia del Fòrum d'Empreses, en el qual una trentena d'entitats van habilitar els seus estands informatius, que van permetre als visitants interactuar de manera directa i presentar les seves candidatures davant del món empresarial. A més, van tenir lloc un seguit de presentacions d'empreses, adreçades als estudiants de diferents titulacions de la UPF.

- 13 Visita del president de la República Dominicana
- 15 Graduació de la dotzena promoció
- 18 Comunicació Audiovisual convida Isabel Coixet
- 13 El primer home del temps virtual del món
- 14 El *Financial Times* es fa ressò del projecte del PRBB
- 15 Descobert un nou sistema antiopiòide
- 17 M. Rosa Virós, nova presidenta del CESB

La implantació definitiva de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), que ha de ser una realitat el 2010, continua cobrint les etapes previstes. La darrera d'elles va concretar-se el novembre passat, quan les universitats catalanes van presentar al DUR-SI la seva proposta de Programes Oficials de Postgrau (POP) que desitgen impartir a partir del curs 2006-2007.

El procés d'elaboració de la proposta de programació de la UPF ha estat fet amb el màxim consens i s'ha produït en un marc de debat i de discussió a l'entorn de grups de treball interns constituïts al si dels departaments. Aquest intens treball ha permès dibuixar les línies mestres del disseny del mapa dels POP a la UPF, que busquen dotar la Universitat de perfil propi i diferenciat en el conjunt del sistema universitari català mitjançant una articulada i sòlida oferta de postgraus públics. Així, la conclusió del procés va donar com a resultat que la UPF aprovés una oferta global de dinou màsters Bolonya, dels quals sis són en col·laboració amb altres universitats.

L'origen de la proposta que la Universitat ha elaborat és l'actual oferta de programes de doctorat —dotze programes amb 920 estudiants matriculats—, que han evolucionat i s'han reformat per adequar-se als requeriments estructurals del nou format del títol de màster que preveu l'EEES. Enguany, la nostra oferta de doctorat es caracteritza pel seu alt grau d'internacionalització —el 43,86% dels estudiants són estrangers i quatre programes s'imparteixen en anglès—, i per haver assolit un bon nivell d'excel·lència acadèmica, ja que nou programes tenen la Menció de Qualitat de l'ANECA.

Les característiques principals de la programació aprovada són: una oferta àmplia de sis POP, que integra els actuals programes de doctorat i els màsters corresponents a les àrees temàtiques de la Universitat; una oferta sòlida de postgraus, que es divideix en un conjunt de dinou màsters —sis d'especialització professional, vuit d'iniciació a la recerca, quatre de formació acadèmica i professional i un de formació acadèmica avançada—; la col·laboració amb altres universitats per poder oferir uns postgraus més sòlids i contribuir així a la creació de l'Espai Català de Postgrau, ja que dels dinou màsters programats, sis són interuniversitaris; i l'aprofitament màxim del potencial acadèmic i investigador del professorat de la Universitat.

El Consell de Direcció aposta fermament per aquesta clara i decidida orientació cap al postgrau, que ha de permetre la vinguda d'estudiants de fora de Catalunya i ha d'esdevenir una de les vies de creixement del nombre d'estudiants matriculats, fins a representar aproximadament el 30% del total d'aquí a uns anys.

Jornada del Consell Social

El Consell Social de la UPF va organitzar la jornada científica Els Desafiaments Actuals a la Seguretat en la Comunitat Internacional, que va tenir lloc el 28 d'octubre a l'auditori de l'agora Jordi Rubió i Balaguer. Es va tractar d'una proposta de debat pluridisciplinari sobre la seguretat internacional, una qüestió cabdal per als estats i la societat civil.

La inauguració de la jornada va anar a càrrec de Mercè Sala, presidenta del Consell Social de la Universitat, i de Caterina García i Àngel Rodrigo, coordinadors acadèmics de l'acte i professors del Departament de Dret de la UPF. Reconeixuts experts van analitzar els elements bàsics per a un nou concepte de seguretat col·lectiva.

La conferència de cloenda va ser pronunciada per Mary Kaldor, directora i professora del Centre per a l'Estudi del Govern Global de la London School of Economics and Political Science (LSE). Des d'aquesta institució, Kaldor s'ha especialitzat en les intervencions humanitàries, les noves formes de guerra i en la seguretat civil europea.

MARY KALDOR

Víctor Muñoz i Carles Checa, a l'Aula d'Esport

L'Aula d'Esport de la UPF, un fòrum de debat sobre temes relacionats amb l'esport i l'activitat física, organitzat pel Servei d'Atenció a la Comunitat Universitària (SACU), va iniciar la programació d'enguany amb dues sessions que van tenir lloc el 17 d'octubre i el 24 de novembre. Van assistir-hi com a convidats especials, respectivament, Víctor Muñoz, exjugador del FC Barcelona i actual entrenador del Saragossa, i Carles Checa, pilot professional de MotoGP.

Víctor Muñoz, en una sessió titulada "Noves tecnologies i esport", va repassar el desenvolupament d'un partit d'alta competició, així com els avantatges que les noves tecnologies i el software esportiu li proporcionen en la seva tasca d'entrenador. La xerrada, en la qual també va participar Ernesto M. Pascual, director de l'empresa de software esportiu Digital Video Sport, va comptar amb la col·laboració del diploma de post-grau Direcció i Gestió d'Entitats Esportives de l'IDEC-UPF.

Carles Checa, conjuntament amb Mario Lloret, cap de la Unitat d'Esport i Salut de la Secretaria General de l'Esport, i Pep Font, psicòleg esportiu, van protagonitzar la sessió "Preparació psicològica de l'esportista", que va tenir com a objectiu analitzar els aspectes psicològics implicats en l'alt rendiment dins de l'àmbit esportiu.

Èxit dels grups de recerca de la UPF

En la darrera convocatòria de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de suport a les activitats dels grups de recerca, un 98% de les sol·licituds presentades per la UPF (53 dels 54 grups participants) van obtenir el reconeixement de Grup de Recerca de la Generalitat de Catalunya.

La convocatòria, resolta recentment, anava adreçada als centres públics i privats de Catalunya sense ànim de lucre que tinguin com a activitat principal la investigació i la transferència de coneixement.

Els 53 grups de recerca de la UPF que han vist resolta favorablement la seva sol·licitud, es distribueixen en les modalitats següents: quatre d'emergents (menys de dos anys d'existència), 45 de consolidats (més de dos anys d'existència) i quatre de singulars (treballen en temes d'interès en recerca per la Generalitat, tot i no complir els criteris exigibles).

D'una altra banda, 39 dels 53 grups han obtingut finançament (un 73,5%), amb unes quantitats que oscil·len entre els 33.000 i els 50.600 euros, i 14 s'han quedat sense (un 26,5%). Pel que fa a la proporció entre els projectes finançats i el total de personal docent i investigador en plantilla de la Universitat (que és un reflex de l'esforç investigador realitzat), l'índex és d'un 0,083%. Tots aquests percentatges, en termes relatius, situen la UPF al capdavant de les universitats de l'àrea de Barcelona.

Visita del president de la República Dominicana

El president de la República Dominicana, Leonel Fernández, va visitar el 17 d'octubre el campus de la Ciutatella de la UPF durant la seva estada oficial a Barcelona, on va arribar després d'haver assistit a la XV Cimera Iberoamericana, celebrada a Salamanca. El dignatari, que anava acompanyat de les secretàries d'Estat d'Educació i d'Educació Superior, entre d'altres autoritats i assessors del govern, va ser rebut a l'entrada del campus pel rector i per diferents vicerectors de la Universitat.

Després d'un recorregut per l'edifici Roger de Llúria, va tenir lloc una reunió de treball durant la qual el director de la Fundació Barcelona Media Universitat Pompeu Fabra, Vicente López, va presentar els projectes del nou Campus de la Comunicació i del Parc Barcelona Media. Posteriorment, la comitiva va visitar el Dipòsit de les Aigües.

Leonel Fernández és doctor en Dret i professor de la Facultat Llatinoamericana de Ciències Socials.

L. FERNÁNDEZ I JOSEP JOAN MORESO
VISITANT EL CAMPUS DE LA CIUTADELLA

La Biblioteca arriba als 500.000 llibres

El passat mes de setembre el fons de la Biblioteca de la UPF va arribar al mig milió d'exemplars de monografies, un nombre assolit al llarg d'una trajectòria de quinze anys, els mateixos que té la Universitat. El llibre que fa el número 500.000 és, concretament, un recull de poesies de l'autor alemany Weiss Konrad, anomenat *Gedichte* i que forma part de la donació feta pel professor Alois M. Haas a la Universitat.

El fons bibliogràfic de la UPF té una procedència diversa, ja que una part s'adquireix a través de la compra i subscripció; però també, i de manera molt significativa (al voltant d'un 40% del total) s'ha consolidat gràcies a la cessió d'algunes col·leccions i a les donacions, anònimes o públiques.

En la constitució del fons també s'hi trasllueix l'evolució en l'àmbit de l'e-

dicció i la transmissió de la informació i el coneixement, i en són una mostra els diferents suports i mitjans que avui aplega el fons de la Biblioteca: des dels documents en paper fins a les publicacions en suport digital, passant per altres suports com són les microformes, els documents audiovisuals en suport electromagnètic (cassets i cintes de vídeo) o els discos compactes (CD-ROM o DVD).

Estudi sobre el mercat immobiliari

L'empresa d'intermediació immobiliària Tecnocasa i l'Escola de Comerç Internacional (ESCI) de la UPF han elaborat un estudi sobre els preus dels habitatges a Espanya, dirigit per Jaume García Villar, professor del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat.

La recerca, que analitza un total de setze poblacions de l'estat espanyol, s'ha fet a partir de les dades de 12.000 habitatges venuts per aquesta franquícia immobiliària durant l'any 2004 i el primer semestre del 2005, així com dels préstecs hipotecaris concedits per la financera Kiron, una filial del grup Tecnocasa.

El treball analitza tres aspectes diferenciats del mercat immobiliari espanyol: els preus de l'habitatge, l'evolució de la demanda i el finançament de la compra de l'habitatge.

Algunes de les conclusions de l'estudi, encarregat per Tecnocasa, són la gran desigualtat existent pel que fa al preu de l'habitatge segons la província o ciutat espanyola; que el preu de venda final d'un immoble representa més del 90% del preu de sortida que té al mercat; i que la proporció que la hipoteca concedida representa sobre el valor de l'habitatge se situa al voltant del 85% de mitjana.

Distincions a la qualitat docent

La UPF va obtenir tres dels vuit premis a títol col·lectiu de la Distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent universitària, que concedeix el govern de la Generalitat de Catalunya a proposta del DURSI, en reconeixement al treball en equip i la col·laboració d'un ampli nombre de professors de la Universitat. Aquests guardons —que la Universitat ja ha obtingut en edicions anteriors—, a més de la modalitat col·lectiva, també n'inclouen una d'individual, i estan dotats cadascun d'ells amb 20.000 euros.

Un primer guanyador va ser el grup docent de la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida, pel treball "Itineraris professionals específics dels Estudis de Biologia", un projecte educatiu innovador amb la voluntat de millorar la inserció professional dels estudiants i alhora contribuir a la implantació de l'EEES. Així, durant el darrer curs de la carrera, els alumnes desenvolupen l'activitat docent en centres públics o privats relacionats amb tres itineraris previstos: Indústria Sanitària, Recerca Biomèdica i Laboratoris d'Anàlisi. Josep E. Baños, José Aramburu i Mariano Sentí, respectivament, en són els responsables docents.

El segon projecte guardonat, "Les jornades de simulació professional dels Estudis de Periodisme" —que es porten a terme des del curs 1992-1993—, és fruit del treball de tot el professorat dels Estudis, amb Carles Singla i Salvador Alsius com a responsables acadèmics. Les jornades faciliten als alumnes la possibilitat de realitzar una pràctica professional a partir d'una experiència directa i real, en dues ocasions al llarg del primer curs acadèmic.

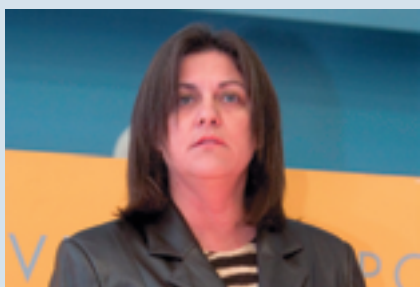
El tercer treball premiat, realitzat per professors de l'Escola Superior Poli-

tècnica, es titula “Adaptació a l’EEES de les assignatures de l’àrea de Gestió d’Empreses: un model d’aprenentatge basat en problemes. El cas dels Estudis d’Enginyeria de Telecomunicació”. S’ha realitzat al llarg de dos cursos acadèmics (2003-2004 i 2004-2005), i es planteja com a objectiu l’adequació d’un conjunt d’assignatures de l’àrea de Gestió d’Empreses, en l’àmbit dels Estudis d’Enginyeria Tècnica de Telecomunicació, als paràmetres de l’EEES. El responsable acadèmic del treball és el professor Francesc Miralles, i ha comptat amb la col·laboració d’onze docents més.

La ministra d’Habitatge inaugura el màster en Dret Immobiliari

La ministra d’Habitatge, M. Antonia Trujillo, va impartir el 25 d’octubre la lliçó inaugural del curs 2005-2006 del màster en Dret Immobiliari, Urbanístic i de l’Edificació de l’Institut d’Educació Contínua (IDEC) de la UPF. L’acte va estar presidit pel rector de la UPF i president de l’IDEC, Josep Joan Moreso, i en el seu decurs es van lliurar els diplomes als graduats de la darrera edició del curs.

La intervenció de la ministra va portar per títol “El Ministerio de Vivienda y la Sostenibilidad Urbana” i va versar sobre la reforma del sòl i la política d’habitatge. Trujillo va posar èmfasi en els nous valors que afecten l’edificació urbana i que va definir com una triple visió sostenible: ambiental, social i econòmica.

M. ANTONIA TRUJILLO

GRADUACIÓ DE LA DOTZENA PROMOCIÓ

El 17 de desembre va tenir lloc l’acte acadèmic de graduació de la UPF, que es va celebrar per primera vegada al pati de l’edifici Roger de Llúria, del campus de la Ciutadella. Amb aquest canvi d’escenari —el Palau de la Música Catalana havia acollit les onze edicions anteriors—, prop de 1.000 graduats corresponents a la dotzena promoció de la Universitat van recollir el diploma acreditatiu de l’acabament dels seus estudis, entre els quals hi ha la primera promoció d’alumnes de la doble diplomatura en Ciències Empresarials i en Relacions Laborals i dels Estudis de l’Àsia Oriental (segon cicle).

L’acte, al qual van assistir unes 3.500 persones, es va dividir en tres sessions (12.00, 16.00 i 19.30 hores), la primera conduïda per Salvador Alsius, degà dels Estudis de Periodisme, i les altres dues per Eduard Boet, professor del Departament de Periodisme i de Comunicació Audiovisual. Cada sessió va constar de les parts següents: lliçó de graduació; lliurament dels premis extraordinaris de fi d’estudis i dels diplomes als diferents graduats; intervenció de la presidenta del Consell Social de la UPF, Mercè Sala, i del rector, Josep Joan Moreso; i cloenda, amb l’actuació del Cor de la Universitat.

Antònia Agulló, Miquel Berga i Xavier Freixas, degans de les facultats de Dret, Humanitats i Ciències Econòmiques i Empresarials, respectivament, van pronunciar les tres lliçons de graduació.

ENTREVISTA A MÒNICA FIGUERAS, autora de la tesi doctoral “Premsa juvenil femenina i identitat corporal”

Mònica Figueras Maz (Olesa de Montserrat, 1970) és llicenciada en Ciències de la Informació (1993) i en Sociologia (1995) per la UAB. Des del 1998 és professora dels Estudis de Periodisme de la UPF, dels quals actualment és cap d'estudis. Recentment va llegir al Departament de Periodisme i de Comunicació Audiovisual de la Universitat la tesi doctoral “Premsa juvenil femenina i identitat corporal”. El treball, que va obtenir la màxima qualificació acadèmica, analitza el paper que ocupa la bellesa física femenina, i concretament tot allò que fa referència a la imatge corporal, en les revistes juvenils d'informació general *You*, *Ragazza* i *Mujer 21*, i el sentit que les noies atorguen a la lectura.

● A la seva tesi afirma que a Espanya no hi ha estudis de comunicació sobre la premsa juvenil femenina d'informació general. A què és deguda aquesta mancança?

En el món de la comunicació hi ha una clara tendència a estudiar tot el que pertany a l'esfera pública, la dimensió comunitària de la comunicació (que engloba tot el que publiquen els mitjans de comunicació per generar opinió sobre la dimensió col·lectiva, el rol d'aquests mitjans en la societat...). Però sovint s'oblida la recerca en l'esfera privada, que és on s'emmarquen les revistes juvenils, que inclou tot el que és important de portes endintre, i que construeix la realitat d'allò que fa referència a temes de la vida personal. Acadèmicament i institucionalment no està tan legitimat estudiar aquest tipus de publicacions, tot i que hi hagi un interès social.

● La seva formació com a llicenciada en Ciències de la Informació i Sociologia l'ha ajudat a comprendre millor el fenomen de les revistes juvenils? Gràcies a la meva formació i al fet que he treballat molt amb joves

em va semblar que tenia un bagatge prou ampli per fer front a una recerca que demanava una visió pluridisciplinària, i de fet és el que més va valorar el tribunal de la tesi: que s'havien pogut aplegar les aportacions en els camps periodístic i sociològic, utilitzant tècniques quantitatives i qualitatives procedents de l'anàlisi del contingut i la recepció.

● Per què aquestes publicacions tenen una audiència tan àmplia? Els joves, avui en dia, formen part d'una cultura audiovisual, en què el codi alfabètic està en desús i la capacitat d'abstracció d'un text escrit se'ls fa difícil. Tot i això, les revistes pràcticament són catàlegs d'imatges, amb poc text, i redactades utilitzant un registre implicatiu. Però en termes generals, el consum de mitjans de comunicació dels joves espanyols és baix, i, a part de les revistes, bàsicament es limita a radioformules, sèries de ficció televisives, i ara, fins i tot, a sèries que només es poden veure per mòbil. A més, tot aquest món està compost per productes que es retroalimenten i que es consumeixen alhora: la sèrie, la

web de la sèrie, la revista, que torna a parlar dels protagonistes... És com un món molt endogàmic i molt atractiu a efectes publicitaris.

● Les revistes han suplantat altres àmbits tradicionals de socialització? Els agents tradicionals de socialització al nostre país han estat l'església, l'escola, la família i el treball, que eren els grans eixos que articulaven la nostra manera de ser, els nostres valors i la nostra identitat, en definitiva. Avui en dia ja no hi ha aquests agents únics; hi ha un gran ventall de possibilitats per als joves, que reben *inputs* des d'àmbits molt diversos, entre ells les revistes. Principalment tot el que fan durant el temps lliure pot arribar a ser més socialitzador que allò que passa a l'escola, per exemple, ja que durant aquestes estones d'oci estan més oberts a rebre estímuls. A més, això s'afegeix a un entorn en què els joves cada cop són més independents, amb la incorporació de la dona al mercat laboral.

● En el seu treball destaca que les revistes transporten a les joves a un món irreal, i que no fomenten el sentit de la responsabilitat, capacitat

crítica o implicació social. Per contra, afirma que ajuden a la reflexió personal, a la construcció d'identitat i a crear noves formes d'interacció amb la societat. Són els dos vessants contradictoris d'aquest fenomen?

Són les dues cares de la mateixa moneda. Jo no culpabilitzaria les noies, per llegir aquestes publicacions, ja que és un fet necessari en el seu moment evolutiu. Troben informació sobre allò que no obtenen en altres àmbits, com ara aspectes relatius al sexe. Les noies són conscients que les revistes molts cops poden ser un engany, però les llegeixen, perquè és una manera de creure's fortes, construir-se una identitat emocional sòlida, i està preparades per, si un dia, cal tenir recursos i idees on agafar-se. A les revistes poden llegir altres experiències, plantejar-se coses sense haver de comprometre's, i llavors comentar-ho amb el grup d'amigues, que és on realment tenen efecte.

• Una de les conclusions de la tesi és que les noies segueixen aquest model estètic amb la finalitat de lligar i tenir èxit amb els nois...

En el meu treball he pogut comprovar que la majoria de noies entrevistades afirmen que se senten bé amb el seu cos. Però, realment, no és cert. A més, tant el que elles pensen com el que publiquen les revistes és que sempre és el noi el qui les ha d'aprovar. Sí que és veritat que és un discurs construït, ja que és allò que elles pensen que els nois valoren. És molt interessant com elles sublimen aquesta baixa autoestima pel fet de no tenir un cos perfecte: "jo no tinc èxit amb els nois, però això és temporal. Quan creixin, ja em valoraran per la meua personalitat". És com un mecanisme alliberador.

• Quin marge tenen les joves de relativitzar aquest discurs basat en el cànon estètic, quan és el que predomina en la societat actual?

Tothom busca caps de turc, i un d'ells és el dels mitjans de comunicació. Però es tracta d'un missatge hegemònic, omnipresent, legítimat socialment i prestigiat. El discurs de la salut, metges, nutricionistes, la indústria de la moda..., tothom s'omple la boca dient que salut equival a estar prim. Encara que les joves llegeixin revistes (i això ho he comprovat entrevistant noies no lectores) el discurs hegemònic és el mateix. I això vol dir que no només la pressió ve dels mitjans de comunicació, sinó de tota una societat on prima el cànon estètic de l'esveltesa, i en la qual no es valoren les idiosincràsies personals. Mentre que la personalitat pot tenir mil matisos, el cos ha de ser únic i universal. Com sortir-ne? El fenomen és complex, perquè no hi ha un únic culpable: tots els qui tenen la seva parcel·la de poder en la societat hi haurien d'intervenir d'alguna manera. El que sí que cal és ensenyar a ser crítics, saber distanciar-se d'aquest discurs.

“Les revistes parlen a vegades dels trastorns alimentaris, però no serveix de res, perquè al costat publiquen exercicis físics i dietes”

• A què es refereix quan afirma que faria falta una orientació pedagògica en tot el procés d'elaboració de les revistes?

Parlo de la teoria del periodisme especialitzat: formació dels professionals en les qüestions específiques del que s'està parlant. O si no, muntar equips interdisciplinaris en les redaccions, amb assessorament pedagògic, o nutricionista, si es parla de dietes. D'una altra banda, cal contrastar la

informació, citar les fonts, diferents punts de vista sobre un tema; que les fonts siguin qualificades... I no que alegrement es donin consells i que ni se signin els articles. Però una revista és una empresa, més que un mitjà de comunicació, la finalitat bàsica de la qual és vendre, i no té una preocupació per oferir un servei públic.

• Creu que aquestes publicacions fomenten l'aparició de trastorns alimentaris en les noies?

Els mitjans són una de les causes dels trastorns, però això no vol dir que si els llegeixes estiguis malalta, perquè hi ha unes xifres de lectura altíssimes i llavors totes les noies estarien malaltes. Buscar culpables és difícil, és impossible aïllar el pes d'un factor concret de la globalitat. Sí que les revistes són un element més, que si la noia és vulnerable i s'ajunta amb certes condicions familiars, de personalitat, genètiques..., formen el còctel definitiu. De fet, la majoria de noies amb trastorns de la conducta alimentària llegeixen aquestes publicacions.

• Les revistes tracten correctament aquests trastorns alimentaris?

Les revistes parlen a vegades dels trastorns en si, però no serveix de res, perquè al costat publiquen constantment exercicis físics i dietes, quan s'haurien de tractar sempre sota prescripció mèdica. Però a l'adolescència encara és més perillós, perquè en aquesta etapa s'està creixent, i no només es menja per la despesa energètica, sinó per formar els òrgans vitals, l'esquelet... Una altra qüestió molt important és definir què és trastorn de la conducta alimentària, perquè si anem a l'extrem, la majoria de dones estan malaltes, ja que la preocupació pel cos i pel que mengen està molt estesa. Tot i que hi ha uns diagnòstics clars d'aquests trastorns, els límits entre una persona normal i una malalta són molt difusos.

ONZENA EDICIÓ DEL MINIPUT

FOTOGRAMA DE VOTE FOR ME

La UPF va acollir entre el 29 de novembre i el 2 de desembre l'onzena edició del festival Miniput, que va projectar els programes més destacats i innovadors produïts al llarg de l'any per televisions públiques de tot el món, i que va tenir lloc a l'auditori de l'Institut d'Educació Contínua (IDEC).

El festival, organitzat conjuntament per la UPF, la Universitat de Lleida, Televisió de Catalunya, Televisió Espanyola a Catalunya i Barcelona Televisió, va ser l'escenari de debats i de trobades entre professionals i estudiosos de la televisió pública d'àmbit internacional, amb l'assistència de molts dels autors dels programes emesos.

La trobada es va estructurar al voltant de quatre apartats temàtics: "Teleurnes, o el teleimperi contraataca", dedicat als vincles que posen en contacte política i televisió; "Els documentals, poden curar?", centrat en els límits de la càmera benefactora i la càmera espectacle; "Perles de l'INPUT", un recull de produccions que utilitzen un format de manera poc convencional; i "Mirades personals", basat en la relació que s'estableix entre el personatge que és observat per la càmera i la persona que filma.

Un dels programes que va aixecar més expectació va ser *Vote for me*, un concurs de la cadena britànica ITV tipus *Operación Triunfo*, en el qual els aspirants a polítics han de fer la seva campanya particular.

COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL CONVIDA ISABEL COIXET

La polifacètica directora de cinema Isabel Coixet va visitar els Estudis de Comunicació Audiovisual el 24 d'octubre per parlar del seu darrer film *La vida secreta de las palabras*, del qual és directora i guionista. L'acte, que va obrir conjuntament el curs de les llicenciatures en Comunicació Audiovisual i Publicitat i Relacions Públiques, va estar presidit pel rector de la Universitat, Josep Joan Moreso.

La sessió es va iniciar amb la presentació de la cineasta per part de Domènec Font, degà dels Estudis. Seguidament, Coixet va parlar extensament de *La vida secreta de las palabras*, de la qual es va projectar el reportatge de rodatge (*making of*). Finalment, va tenir lloc un debat-col·loqui amb el nombrós públic que omplia l'auditori de Rambla.

Isabel Coixet (Barcelona, 1962) es va llicenciar en Història per la Universitat de Barcelona i seguidament va treballar com a periodista per a la revista *Fotogramas*. El 1988 va estrenar el seu primer llargmetratge, *Demasiado viejo para morir joven*, al qual van seguir *Cosas que nunca te dije* (1995), *A los que aman* (1998) i *Mi vida sin mí* (2002). També destaca en l'àmbit de la indústria publicitària i de l'audiovisual —dins dels quals ha estat fundadora i directora creativa de diferents agències i productores—, i darrerament ha estrenat el seu primer muntatge teatral.

ISABEL COIXET

ENTRE EL DICTADOR I JO ES PRESENTA A LA UPF

Entre el dictador i jo, un documental realitzat per sis joves directors que pertanyen a la primera generació nascuda en democràcia, en el qual recreen els seus records i la seva relació amb Franco i la dictadura, es va exhibir el 23 de novembre a l'auditori de l'edifici Rambla.

L'acte, organitzat pels Estudis de Comunicació Audiovisual de la Universitat —que han estat un dels promotors del projecte— va comptar amb la presència de tres dels directors del treball (Raúl Cuevas, Guillem López i Mònica Rovira), que van participar en un col·loqui amb el públic assistent. Els altres tres (Sandra Ruesga, Juan Barrero i Elia Urquiza) no hi van ser presents per diversos compromisos.

El film, que es va estrenar simultàniament el 20 de novembre a més de 150 municipis catalans, espanyols i europeus, coincidint amb el trentè aniversari de la mort de Franco, consta de sis peces de nou minuts cadascuna (una per director). Està produït per Barcelona Estudi Playtime, en coproducció amb Televisió de Catalunya, i a més de la UPF, també ha rebut el suport de la Generalitat de Catalunya.

Mònica Rovira i Raúl Cuevas es van llicenciar en Comunicació Audiovisual a la UPF i posteriorment van estudiar el màster en Documental de Creació de l'IDEC, que també va cursar Juan Barrero. Guillem López és graduat superior en Cinema i Audiovisuals per l'ESCAC, i Sandra Ruesga i Elia Urquiza han estudiat màsters de documental a altres universitats espanyoles.

RECONeixEMENT PER A DOS FILMS

14 apòstoles i *A munt i a vall*, dos films realitzats per alumnes dels Estudis de Comunicació Audiovisual de la UPF com a treballs de fi de carrera, van tenir un paper destacat als festivals de cinema de Sitges i del Zoom Igualada 2005, respectivament.

14 apòstoles, un documental obra dels estudiants Xavi Martínez i Maialen Sarasua —i música composta per Oier Sarasua— va guanyar el premi a la millor música original dins de la secció “Nova autoria” de la 38a. edició del Festival Internacional de Cinema de Sitges, celebrat del 9 al 18 d'octubre. El treball parteix de la història personal de l'avi de l'autora, Iñazio Sarasua, un remer de traineres basc que va servir a l'escultor Oteiza per modelar un dels catorze apòstols que coronen el fris de la basílica d'Arantzazu (Guipúscoa).

D'una altra banda, el curtmetratge *A munt i a vall*, elaborat per Carlos Marquès, es va exhibir a Zoom Igualada, Festival Europeu de Telefilms i Mostra de Cinema, que va tenir lloc del 4 al 13 de novembre, inclòs en la secció Zoom Jove. El protagonista de la història és un nen, que torna de l'escola tot passejant pel barri barceloní de Vallcarca, en ple procés de canvi urbanístic. La projecció de la pel·lícula és fruit d'un conveni de col·laboració entre els Estudis de Comunicació Audiovisual i el festival igualadí, que preveu l'emissió d'un curtmetratge elaborat pels alumnes de darrer curs dels Estudis com a treball de final de carrera, escollit d'entre els més ben qualificats per un tribunal de professors.

OLIVIA DE MIGUEL OBTÉ EL PREMI ÀNGEL CRESPO

Olivia de Miguel, professora del Departament de Traducció i Filologia, va guanyar el VIII Premi de Traducció Àngel Crespo, per la seva traducció de l'*Autobiografia de Chesterton*, publicada a l'editorial El Acantilado l'any 2004.

El guardó, convocat per l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya (ACEC), el Gremi d'Editors de Catalunya i el Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO) estava dotat amb 12.000 euros i es va lliurar el 30 de novembre a l'Ateneu Barcelonès. S'atorga a la traducció al castellà d'una obra publicada a Catalunya durant els dos anys anteriors a la convocatòria, que tingui com a llengua d'origen qualsevol de les llengües modernes dins de l'àmbit de la Unió Europea, a més del llatí i el grec clàssic.

Olivia de Miguel es va doctorar en Teoria de la Traducció per la UAB l'any 1997. Les seves principals línies d'investigació se centren en l'anàlisi del discurs en la traducció de la literatura nord-americana i anglesa.

Aquest premi vol retre homenatge a la figura del gran traductor, poeta i humanista Àngel Crespo, que va ser professor emèrit de la UPF, impartint docència a la Facultat de Traducció i Interpretació des del 1992 fins al 1995, any de la seva mort.

NARCÍS COMADIRA OBRE EL CURS DE TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

Narcís Comadira, una de les figures més destacades de la cultura catalana actual i autor en disciplines tan diverses com ara poesia, prosa, traducció o pintura, va impartir la lliçó inaugural del curs acadèmic 2005-2006 de la Facultat de Traducció i Interpretació, sota el títol "Traduir per llegir i altres reflexions sobre la traducció, sobretot de poesia". L'acte, que va tenir lloc el 7 de novembre a l'auditori de l'edifici Rambla, va estar presidit per Josep Joan Moreso, rector de la UPF, i va comptar amb la presència del degà de la Facultat, Luis Pegenaute.

NARCÍS COMADIRA

Narcís Comadira (Girona, 1942) és autor, entre d'altres, de les obres poètiques *Enigma* (1985) i *Formes de l'ombra* (2002). Com a prosista, destaquen *Fórmules magistrals* (1997) o *Camins d'Itàlia* (2005). Recentment ha obtingut els premis Ciutat de Barcelona de traducció, i el Cavall Verd-Rafael Jaume de traducció poètica, per la traducció dels *Canti*, del poeta Leopardi.

NOVA ETAPA DE FORMATS

Després d'un parèntesi de quatre anys, *Formats-Revista de Comunicació Audiovisual* (www.upf.edu/formats) ha editat el número quatre, dedicat a presentar les darreres aportacions realitzades per investigadors de la UPF i d'altres universitats d'àmbit internacional. S'inicia així una nova etapa d'aquesta publicació en xarxa, que manté la intenció d'esdevenir un obligat punt de referència per als estudiosos en comunicació audiovisual de tota la comunitat científica.

La revista, amb un nou disseny que facilita la lectura i la navegació, està dirigida per Josep Gifreu i Xavier Pérez, professors dels Estudis de Comunicació Audiovisual. Es publica en català, castellà i anglès, i s'hi podran llegir articles sobre cinema, televisió, teoria de la imatge i comunicació interactiva.

El nou número de *Formats* inclou un article sobre els videojocs, de Mark J. P. Wolf i Bernard Perron, professors de les universitats de Concordia (Wisconsin) i Montreal, respectivament; un treball del grup de recerca Experimentació en Comunicació Interactiva, de l'Institut Universitari de l'Audiovisual (IUA), sobre el projecte europeu MEDiate; i diferents estudis de professors del Departament de Periodisme i de Comunicació Audiovisual de la UPF sobre imatge gràfica, cinema i televisió. També destaca la inauguració d'una nova secció, "L'aparador", destinada a donar visibilitat a treballs de joves investigadors.

ROBERT RODER GAS ENGE GA AULA OBERTA

La llicenciatura en Publicitat i Relacions Públiques dels Estudis de Comunicació Audiovisual va organitzar el 28 de novembre una conferència-col·loqui, amb la participació del publicista i director creatiu Robert Roder gas, sota el títol "La vida de les marques". Aquesta xerrada és la primera activitat que es programa dins d'Aula Oberta, un cicle de conferències que acostarà al llarg del curs professionals del món de la publicitat i les relacions públiques als estudiants.

L'acte va estar presentat per Ignasi Murillo, professor dels Estudis, i va comptar amb la presència de Xavier Ruiz Collantes, vicedegà i delegat del rector per al desplegament de la llicenciatura en Publicitat i RR. PP. Roder gas, expresident del Gremi de Publicitat de Catalunya, va fer una exposició en la qual va referir-se especialment a la trajectòria d'Avcrem Gallina Blanca, de la qual ha estat creador de les campanyes que han impulsat la marca en els darrers quaranta anys.

ROBERT RODER GAS

EL PRIMER HOME DEL TEMPS

VIRTUAL DEL MÓN

El Grup de Tecnologies Interactives (GTI) ha col·laborat en la creació d'un personatge tridimensional virtual que simula un home del temps amb veu i moviments propis, un presentador del temps capaç de donar les previsions meteorològiques de qualsevol ciutat del món a través d'Internet, televisió i telèfon mòbil.

El seu nom és SAM, sigles que fan referència als Serveis Audiovisuals de Meteorologia, i va néixer al Laboratori de Recerca i Desenvolupament d'Activa-Multimèdia. És fill d'un projecte d'investigació de la CCRTV, liderat per la seva marca tecnològica Activa-Multimèdia, amb la participació del GTI, del Centre d'Innovació Barcelona Media (CIBM) i Enginyeria La Salle de la Universitat Ramon Llull.

El GTI i el CIBM han estat els responsables de la construcció anatòmica del personatge, l'esquelet del qual està format per 21.000 polígons que simulen més de 78 ossos virtuals que permeten visualitzar-lo en moviment. Així doncs, Sam és capaç de generar nous moviments segons sigui la informació que està donant en cada moment. El projecte ha estat el resultat d'una estreta col·laboració de la recerca audiovisual i la recerca informàtica. Representa no tan sols una idea innovadora, sinó també un avenç tecnològic que obre la porta a moltes altres possibilitats.

EL GTM HA DESENVOLUPAT EL FOAFING

El projecte *Foafing the Music* ha estat desenvolupat pel Grup de Recerca en Tecnologia Musical (GTM) de la UPF. És el primer sistema que recomana música basat en perfils d'usuari. Per tant, tenint en compte allò que li agrada a l'interessat, la música que escolta i, fins i tot, la ciutat on viu, el sistema fa recomanacions personalitzades per a cadascú.

El sistema s'ha desenvolupat dins del projecte europeu SIMAC, que està integrat per empreses de renom dins l'àmbit musical, com per exemple Philips, i diverses universitats i centres de recerca d'arreu d'Europa que tenen en comú la investigació relacionada amb la tecnologia i la música. *Foafing the Music* es va anunciar públicament el 30 de setembre i, segons ha manifestat Oscar Celma, membre del GTM i un dels responsables del projecte, "ja és utilitzat per més d'un miler de persones".

Foafing the Music selecciona la informació disponible a diferents llocs web, com ara Amazon, iTunes i Yahoo-Music, per recomanar música a l'usuari. El sistema utilitza el vocabulari creat per la iniciativa "Friend of a Friend" (FOAF), que té com a principal objectiu la creació de pàgines personals que puguin ser llegides i processades pels ordinadors. *Foafing the Music* té en compte la música que escolta l'usuari (emprant les eines proporcionades per Audioscrobbler). El sistema recomana d'altres artistes i grups de música, de manera que l'usuari va descobrir nova música en funció del que escolta en cada moment. També és capaç de notificar els nous llançaments discogràfics amb enllaços a iTunes, Amazon, Yahoo-Music, etc., els concerts que se celebraran més propers a la ciutat on viu l'usuari o les notícies relacionades amb els artistes preferits o recomanats a l'interessat.

EL FINANCIAL TIMES ES FA RESSÒ DEL PROJECTE DEL PRBB

El *Financial Times* (FT) posa el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB) com a exemple de l'important creixement que el sector biotecnològic està tenint a Espanya. Segons aquest influent diari econòmic, el sector està naixent del no-res i sense cap tradició anterior de col·laboració entre la recerca i la indústria.

L'article "Great oaks from little acorns grow" es va publicar el 26 d'octubre i forma part d'un reportatge més extens sobre les possibilitats d'inversió a Espanya. Precisament, el diari presenta el sector biotecnològic com un dels més emergents i del qual s'espera que contribueixi a reduir el tradicional allunyament entre el món investigador i l'econòmic.

L'article recull les opinions del director general i del director de projectes del PRBB, Jordi Camí i Reimund Fickert, respectivament, que destaquen que el nou centre forma part d'un ambiciós projecte per crear un clúster biotecnològic català i que quan s'inauguri, al llarg de l'any 2006, acollirà seixanta grups de recerca internacionals que desenvoluparan una recerca d'avantguarda en ciències de la salut, amb projectes d'investigació en cèl·lules mare i medicina regenerativa i de seqüenciació genòmica.

D'una altra banda, el 13 d'octubre va tenir lloc l'acte constituent del consell rector del consorci del PRBB, format pel DURSI i el Departament de Salut de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i la UPF. Les funcions del nou ens seran la gestió patrimonial i dels serveis científic-tècnics de l'edifici; la promoció de la coordinació científica dels grups de recerca dels diferents centres; el desplegament d'instruments per a la transferència de tecnologia i la participació en la projecció externa.

PREMI A UNA DE "LES MILLORS IDEES DE L'ANY"

La innovadora experiència formativa organitzada el passat mes de setembre per Infobiomed, xarxa d'excel·lència coordinada pel GRIB (IMIM-UPF), ha estat considerada com la millor iniciativa en la secció "Política Professional", del premi que atorga *Diario Médico* a "Les millors idees de l'any" i que va ser lliurat el 28 de novembre al Teatre Nacional de Catalunya.

L'experiència Infobiomed Training Challenge es va organitzar al voltant de la farmacoinformàtica i va consistir en un curs en el qual dos grups de cinc estudiants cadascun, provinents de diferents països i amb múltiples trajectòries acadèmiques —bioinformàtics, biòlegs, metges, químics, etc.—, van intercanviar els seus coneixements i van treballar conjuntament sobre un determinat cas pràctic. Posteriorment, els participants van poder gaudir d'una beca de quinze dies per fer una estada en un dels centres de recerca de la xarxa Infobiomed.

LA NATURA OCULTA "GUERRES SECRETES"

L'obra *Contra Natura. L'essència conflictiva del món viu*, presentada per l'investigador Arcadi Navarro, va ser finalista de l'onzena edició del premi Europeu de Divulgació Científica "Estudi General", promogut per la Universitat de València i l'Ajuntament d'Alzira. L'obra analitza la natura mitjançant tècniques de biologia evolutiva.

Arcadi Navarro (Sabadell, 1969), professor del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut (CEXS), ha dit que amb aquest llibre ha "intentat analitzar, mitjançant les eines de la biologia evolutiva actual, que en són moltes i diverses, algunes de les idees sobre el món viu que més insistentment ens repetim".

Així mateix, Navarro comenta que "m'agradaria que els lectors se sentissin tan fascinats com jo per l'enorme quantitat de conflictes —veritables guerres secretes— que s'oculten sota les aparents harmonia, bondat i sostenibilitat de la mare natura. Són precisament aquests conflictes els que han mogut l'evolució i han dotat la vida de la diversitat i la bellesa que tant admirem".

LES CAUSES GENÈTIQUES DEL LLENGUATGE EXPRESSIU

Emprant alguns dels més recents mètodes d'anàlisi genètica i basant-se en el cas d'un nen canadenc de deu anys, un estudi científic ha identificat una regió en el cromosoma 7 humà que conté gens implicats en el correcte funcionament del llenguatge expressiu. Els resultats d'aquest treball conclouen que les dificultats d'aprenentatge i els problemes en el llenguatge que presenta aquest nen es deuen a una anomalia genètica. Els professors Luis A. Pérez Jurado i Miguel del Campo, de la Unitat de Genètica del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut (CEXS), han col·laborat amb l'equip internacional d'investigadors que ha dut a terme la descoberta, i que ha estat dirigit per Lucy R. Osborne, del Departament de Genètica de la Universitat de Toronto (Canadà). Aquest treball, titulat: "Severe Expressive-Language Delay Related to Duplication of the Williams-Beuren Locus", es va publicar l'octubre passat a la revista *The New England Journal of Medicine*.

Els resultats de l'estudi han permès conèixer que un trastorn sever en el llenguatge expressiu parlat o apràxia, sense estar afectada la capacitat de comprensió, està rela-

cionat amb la duplicació d'una regió del cromosoma 7, concretament la 7q11.23, d'unes 1,5 megabases (15.000.000 bases nucleiques), la qual cosa significa un augment del nombre de còpies —tres en lloc de dues que seria el normal— d'aproximadament uns 27 gens.

Fins ara només es coneixia un gen implicat en el llenguatge, el FOXP2. Una de les conclusions importants d'aquest treball és que s'ha identificat una nova regió implicada, fins ara desconeguda. El nombre de còpies de la regió en què es troben aquests 27 gens en el cromosoma 7 té a veure amb l'origen del llenguatge humà. A partir d'aquests resultats, el pas següent serà intentar determinar quin o quins dels 27 gens identificats són realment essencials per a l'adquisició del llenguatge i quines són les seves funcions, la qual cosa obre el camí cap a un millor coneixement dels mecanismes biològics reguladors del llenguatge. En la majoria dels casos de trastorn de llenguatge (6-7% de la població), les causes són múltiples i n'hi ha de genètiques i també d'ambientals. Des d'ara es disposa d'eines moleculars per confirmar el diagnòstic en aquells casos en què el cromosoma 7 hi estigui involucrat.

DESCOBERT UN NOU SISTEMA ANTIPIOIDE

Els investigadors Rafael Maldonado i Olga Valverde, de la Unitat de Neurofarmacologia del CEXS, han descobert en el cervell un nou sistema antiopioide que mitiga els efectes addictius als opiacis i pot millorar la tolerància analgèsica als fàrmacs opiacis. Les conclusions de l'estudi es recullen en l'article "The prolactin-releasing peptide antagonizes the opioid system through its receptor GPR10", i es va publicar el novembre passat a la revista *Nature Neuroscience*.

El sistema opioide humà (endogen) s'activa de manera transitòria sempre que l'organisme ho necessita, amb la finalitat de controlar funcions fisiològiques relacionades amb el control del dolor i la recerca del plaer. Un cop el sistema opioide ha actuat, es desactiva gràcies a la posada en marxa d'un conjunt de sistemes complementaris de naturalesa antiopioide que tenen la funció de contrarestar els efectes produïts pel sistema opioide i que permeten que l'organisme torni al seu estat d'equilibri inicial. Arran del treball dels investigadors amb ratolins modificats genèticament (sense el receptor GPR10) s'ha evidenciat que l'acció sobre aquest receptor representa un potent sistema que permet contrarestar l'activitat opioide endògena.

Una aplicació d'aquest treball serà dissenyar fàrmacs capaços d'activar el sistema i disminuir els efectes d'addicció als opiacis, i també la de produir fàrmacs sense tolerància als efectes analgèsics dels opiacis. La tolerància és un efecte farmacològic que limita en moltes ocasions l'eficàcia clínica dels opiacis en el tractament del dolor.

CANNABIS, APRENENTATGE I MEMÒRIA

El catedràtic de Farmacologia del CEXS, Rafael Maldonado, va iniciar el curs dels Estudis de Biologia amb la lliçó "Potencial addictiu dels cannabinoides", en la qual va ressaltar el preocupant alt consum de cannabis entre els joves espanyols. Segons les estadístiques, més d'un 50% de joves d'entre els 16 i els 18 anys ha consumit alguna vegada cannabis i, a més, cada cop s'inicien a edats més precoces. Un dels objectius de la lliçó va ser posar de manifest el potencial addictiu que té aquesta substància.

RAFAEL MALDONADO

Al llarg de la conferència el professor Maldonado va definir, caracteritzar i explicar el mecanisme d'acció dels cannabinoides, mecanisme que és comú tant per als cannabinoides naturals procedents de *Cannabis sativa* (cànam) i els sintètics, com els propis de l'organisme o endògens. El potencial addictiu d'aquestes substàncies és indubtable, tal com es desprèn dels diferents experiments duts a terme en models animals (primats, ratolins, etc.). A més, aquests estudis han evidenciat els mecanismes que hi ha implícits en el procés de l'addicció.

D'altra banda i segons els resultats d'un estudi científic en el qual ha participat la investigadora de la Unitat de Neurofarmacologia, Olga Valverde, la pèrdua de determinades capacitats per a l'aprenentatge i la memòria que apareix progressivament amb l'edat de les persones té a veure amb el receptor cannabinoide CB1. Se sabia que el sistema cannabinoide controlava diverses funcions de l'organisme, però ara es té evidència experimental que la seva funció és indispensable per evitar que el deteriorament cognitiu aparegui de manera prematura. La novetat que aporta aquest estudi, realitzat en ratolins modificats genèticament, ha estat mostrar que quan els receptors cannabinoides CB1 són deficientes es produeix una pèrdua de neurones directament implicades en la formació de la memòria. Els resultats de la investigació es van publicar el mes d'octubre als *PNAS*, amb el títol "Early age-related cognitive impairment in mice lacking cannabinoid CB1 receptors".

EL CIDEM ACREDITA NOUS GRUPS DE RECERCA

Des del passat mes de setembre, dos grups de recerca del CEXS van passar a formar part de la xarxa d'Innovació Tecnològica (IT) del Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM). Es tracta, d'una banda, de la Unitat de Neurofarmacologia, que dirigeix Rafael Maldonado, i d'altra banda, del grup de Proteòmica i Química de Proteïnes, encapçalat per David Andreu, grup de recerca que conjuntament amb la Unitat de Recerca en Farmacologia de l'IMIM, dirigida per Jordi Segura, s'han incorporat a la xarxa sota la denominació de BioAnalytics, Pharmacology and Proteomics (BAPP).

La xarxa IT té com a objectiu afavorir l'intercanvi d'activitats entre els grups de recerca universitaris i les empreses, acció que repercutirà en benefici d'ambdues parts. El CIDEM, mitjançant la xarxa IT, identifica grups de recerca amb major potencial de transferència de tecnologia, amb la finalitat de fomentar el proveïment tecnològic a les empreses, i a més col·labora per apropar els llenguatges i els estils de treball d'ambdós móns, l'acadèmic i l'empresarial.

Altres centres de suport a la innovació tecnològica acreditats pel CIDEM que pertanyen a la UPF són: el Grup de Tecnologia Musical (GTM), dirigit per Xavier Serra, que s'hi va incorporar el 2001, i el Grup de Tecnologies Interactives (GTI), liderat per Josep Blat, que ho va fer l'any 2003.

CONFERÈNCIA ISNIE 2005

Del 22 al 24 de setembre va tenir lloc a l'edifici Jaume I la novena edició de la conferència anual de la Internacional Society for New Institutional Economics (ISNIE), sota el títol "Les institucions de l'economia de mercat". El professor Benito Arruñada, catedràtic d'Organització d'Empreses de la UPF i president electe de l'ISNIE, va presidir el comitè organitzador.

Enguany, el tema principal al voltant del qual es va emmarcar la conferència va estar relacionat amb el paper que juguen les institucions en una economia de mercat, perspectiva des de la qual es va abordar una anàlisi històrica, política, legal i organitzativa de les institucions. A banda de les conferències plenàries, aquesta convocatòria va aplegar més de 300 professionals i acadèmics, que van presentar un total de 170 comunicacions.

Alguns dels experts més destacats que van participar en la conferència van ser Henry Hansmann, doctor en Econòmiques i professor de Dret de la Universitat de Yale (EUA); Ernst Fehr, director de l'Institut de Recerca Empírica en Economia de la Universitat de Zuric i professor del Departament d'Economia del Massachusetts Institute of Technology (MIT); i Gary Libecap, president de l'ISNIE i també director del Karl Eller Center.

LA JEF, GUARDONADA EN UN CONGRÉS DE JÚNIOR EMPRESSES

La Jove Empresa Fabra (JEF), l'associació d'estudiants de la UPF constituïda com a júnior empresa, va ser guardonada amb el premi al "major esforç", en el marc del XXII Congrés Nacional de Júnior Empresa celebrat a Santiago de Compostel·la. El guardó reconeix les activitats que l'entitat ha realitzat al llarg del darrer any, així com el seu esperit emprenedor, professionalitat, proactivitat, creativitat i innovació.

El Congrés, que es va celebrar del 17 al 19 de novembre, va tenir la voluntat de fomentar el contacte entre universitat i empresa. Va estar presidit per la Confederació Espanyola de Júnior Empreses (CEJE) i va comptar amb l'assistència de la major part de les federacions de joves empreses espanyoles i de júnior empreses del país.

La Jove Empresa Fabra és una associació sense ànim de lucre, que reuneix joves universitaris emprenedors, i que vol ser un pont entre la UPF i el món empresarial. D'una banda, organitza cursos i seminaris per als estudiants de la Universitat, i de l'altra, dona servei a les empreses, elaborant estudis de mercat i projectes.

M. ROSA VIRÓS, NOVA PRESIDENTA DEL CESB

M. Rosa Virós i Galtier, catedràtica de Ciència Política i de l'Administració i exrectora de la UPF (2001-2005), va ser nomenada el 10 de novembre presidenta del Consell Econòmic i Social de Barcelona (CESB), un òrgan consultiu i de participació de caràcter general integrat pels agents econòmics i socials de Barcelona més representatius.

M. Rosa Virós, que va ser escollida per presidir aquest organisme per al període 2005-2008, substitueix en el càrrec Àngel Crespo, de Comissions Obreres. El nomenament va produir-se durant la sessió del ple extraordinari del CESB, celebrat a l'Ajuntament de Barcelona i que va presidir l'alcalde Joan Clos.

El CESB està compost per tres grups, formats, respectivament, per representants de les organitzacions sindicals, empresarials, i personalitats destacades de la ciutat (de l'àmbit polític, social, econòmic i cultural). Algunes de les funcions d'aquest òrgan són elaborar estudis i propostes de resolucions sobre matèries econòmiques i socials o impulsar accions orientades a la millora de la vida econòmica, social i ciutadana de Barcelona.

M. ROSA VIRÓS

DISTINGITS CINC PROFESSORS D'ECONÒMIQUES

Kalyan Talluri, Diego Puga, Josep Maria Colomer i Andreu Mas-Colell, tots ells professors del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat, han estat notícia recentment per haver obtingut sengles guardons i reconeixements.

Kalyan Talluri va rebre el premi Lanchester 2005, que anualment atorga l'Institute for Operations Research and the Management Sciences (INFORMS) a la millor contribució escrita en anglès en els àmbits de la investigació operativa i de l'administració de la producció. El jurat va reconèixer el llibre *The Theory and Practice of Revenue Management* (Kluwer Academic Publishers, 2004), obra del professor Talluri, en col·laboració amb G. van Ryzin.

Diego Puga va obtenir el guardó Geoffrey J. D. Hewings, que concedeix el North American Regional Science Council (NARSC), dels Estats Units, i que distingeix anualment la contribució més rellevant en l'àmbit de la recerca en economia regional.

Josep Maria Colomer va ser el guanyador del IX Premi Fundació Ramon Trias Fargas, amb el treball *Grans imperis, petites nacions*. L'obra distingida presenta una anàlisi profusament documentada de les opcions de futur que tenen les petites nacions i aporta un nou enfocament de les relacions entre Catalunya, Espanya i Europa.

Finalment, Andreu Mas-Colell va ser investit el 24 de novembre doctor honoris causa per l'École des Hautes Études Commerciales (HEC) de París.

IGOR ZOLOTUSKI PARLA DE LITERATURA I RELIGIÓ

L'escriptor rus Igor Zolotuski, guanyador de l'edició 2005 del premi Solzhenitsin —considerat com el més prestigiós guardó de crítica literària del seu país— va impartir una xerrada a la Universitat, sota el títol "Literatura y religión". L'acte, organitzat per la càtedra UNESCO d'Estudis Interculturals i el Seminari d'Estudis Eslaus de l'Institut Universitari de Cultura de la UPF, va tenir lloc el 21 de setembre.

Zolotuski va estudiar a la Facultat de Filologia de la Universitat de

Kazán en una època que va coincidir amb la mort de Stalin. Aquest fet va permetre una tímida "obertura" del món intel·lectual i literari, del qual es converteix en un dels seus protagonistes. És autor de nombrosos llibres, principalment de crítica literària sobre els grans autors clàssics russos. La seva obra més coneguda internacionalment és un llibre sobre Gógol. També és autor de diferents documentals dedicats a grans figures de la literatura russa, com Tolstoi, Thèkhov, Nabokov, Platonov, Bulgakov.

XERRADA D'ADAM ZAGAJEWSKI

La Facultat d'Humanitats i el Seminari d'Estudis Eslaus de l'Institut Universitari de Cultura de la UPF van organitzar el 16 de novembre la conferència "Should Poets Have Strong Opinions", a càrrec del poeta polonès Adam Zagajewski.

Adam Zagajewski es va donar a conèixer al món quan el dia després dels atemptats de l'11 de setembre de Nova York va publicar l'article "Trata de cantar al mundo mutilado", a la contraportada del setmanari *The New Yorker*.

Expressant-se fonamentalment en vers, Zagajewski crea una poesia èpica, narrativa, de to melancol·lós, però plena de força i optimisme. Autor compromès amb la nostra època, la intervenció de Zagajewski a la Universitat es va situar en la línia del seu darrer treball *En defensa del fervor* (El Acantilado, 2005), obra en què fa una singular crítica a la societat actual.

El Seminari d'Estudis Eslaus de l'Institut Universitari de Cultura (IUC) de la UPF, coordinat per la professora Tamara Djermanovic, tracta diferents àmbits que s'emmarquen dins dels anomenats "estudis eslaus", fonamentalment els que fan referència al pensament, la literatura i l'art, però també a la història, l'antropologia i la cultura eslava en general. El seu objectiu és crear a la UPF un centre d'estudis eslaus que es converteixi en un punt de referència en l'àmbit nacional i internacional.

SALVADOR DEL REY, PRESIDENT D'UN COMITÈ DE L'IBA

Salvador del Rey, catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UPF, va ser nomenat president del Comitè de Dret de Relacions Laborals i Treball de la International Bar Association (IBA), una organització jurídica d'àmbit mundial formada per col·legis d'advocats i professionals del dret.

L'IBA és una xarxa que proporciona una plataforma per al desenvolupament professional i educatiu en l'àmbit jurídic i que promou l'intercanvi d'informació, així com la independència de la judicatura i els drets dels advocats.

Salvador del Rey és doctor en Dret per la Universitat de Sevilla i màster en Relacions Laborals i Industrials per la Universitat de Cornell (Nova York). Ha impartit docència com a professor visitant en aquesta darrera universitat i també a la London School of Economics.

Del Rey, soci del bufet d'advocats barceloní Cuatrecasas, ha format part de diversos comitès d'experts designats pel Ministeri de Treball per dictaminar sobre diferents aspectes de l'entorn laboral a Espanya. És membre del Comitè Internacional de l'Associació Americana d'Arbitratge, entre d'altres òrgans de conciliació.

SALVADOR DEL REY

PAUL SLOVIC IMPARTEIX LA LLICÒ D'ECONOMIA

Paul Slovic, un dels principals experts mundials en psicologia del risc, va impartir el 19 d'octubre la lliçó inaugural del nou curs de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat. "Exploring the Psychological Foundations of Judgement and Decision Making" va ser el títol de la xerrada, que es va centrar en com influeixen l'afectivitat i les reaccions emocionals als diferents estímuls a l'hora d'emetre judicis i prendre decisions.

L'acte, que va tenir lloc a l'auditori de l'àgora Jordi Rubió i Balaguer, va estar presidit pel vicerector d'Economia i Promoció de la Universitat, Daniel Serra. També va comptar amb la presència de

PAUL SLOVIC

Xavier Freixas, degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, així com d'Albert Esteve, de Laboratoris Esteve, S.A., i Alejandro Miquel de Garrigues, de J&A Garrigues, S.L, empreses patrocinadores.

Doctor en Psicologia per la Universitat de Michigan (1964), Paul Slovic és des del 1986 president de l'institut Decision Research d'Eugene (Oregon, EUA), i professor del Departament de Psicologia de la Universitat d'Oregon. De la seva trajectòria en el món de la recerca, destaquen les contribucions que ha fet en l'estudi de la presa de decisions i de la valoració i percepció del risc, tant a nivell teòric, empíric i pràctic.

Conèixer els indicadors de salut d'una certa classe social, d'un barri o d'un país determinat és una de les millors maneres de valorar el seu progrés social. Fa ja més d'un quart de segle, l'Organització Mundial de la Salut va enunciar per al nou segle un objectiu de salut que desgraciadament estem lluny d'haver assolit: "Aconseguir salut per a tothom". Els diferents informes i estudis científics ho deixen prou clar: milions d'infants i ciutadans emmalalteixen i moren degut a causes injustes i evitables. Veiem-ne alguns exemples. Si la mortalitat infantil dels

en què apareixen tecnologies mèdiques i quirúrgiques impensables fa tan sols uns quants anys, quan es progressa en el coneixement del genoma humà, quan apareixen nous fàrmacs. Per què la salut de tothom no és igual o almenys semblant? Tot i que sabem que els qui són molt pobres viuen pitjor i moren abans que els ciutadans socialment millor situats, les diferents cares de la desigualtat són una cosa que no sabem veure, que ens deixa indiferents. Ja ho diu el refranyer: "ulls que no veuen, cor que no sent".

Quines en són les principals explicacions d'aquesta situació? La resposta no es basa en diferències de la biologia humana, els serveis sanitaris, o dels mal anomenats "estils de vida" sinó, sobretot, en les desigualtats socials que es generen. En efecte, per camins encara no sempre ben coneguts, aquestes "s'incorporen" al cos humà i "s'expressen" de manera diferent en la salut humana. Darrere de la globalització neoliberal capitalista i d'un gran nombre de decisions comercials, financeres i socials que tendeixen a defensar els privilegiats, el que està en joc és, doncs, la salut i el benestar de milions d'éssers humans.

Reduir la desigualtat en salut no és un fet utòpic o inassolible sinó factible, en què les principals solucions no arriben gràcies a la tècnica o a l'economia sinó a la política. Aquesta evident desigualtat no és encara ni una matèria d'actuació en el camp de la política socio sanitària, ni una matèria de debat en les eleccions polítiques; ni tampoc és coneguda. Prendre consciència del fet que un problema és important és el primer requisit per actuar. Això sí, la reducció de la desigualtat en salut no pot dependre de fer promeses buides, sinó que demana compromisos reals pel que fa a la recerca, l'establiment de prioritats i, sobretot, la posada en marxa d'intervencions socials, econòmiques i sanitàries efectives. Els investigadors han d'explicar la seva recerca; els ciutadans, sindicats, partits i grups cívics han de participar i mobilitzar-se; els governs i les administracions han de prendre decisions. Comencem? ☉

LA DESIGUALTAT EN SALUT ÉS LA PITJOR DE LES EPIDÈMIES

Joan Benach

Investigador de la Unitat de Recerca en Salut Laboral de la UPF i coautor d'Aprenent a mirar la salut (Ediciones de Intervención Cultural/El Viejo Topo, 2005)

països pobres fos igual que la dels països desenvolupats, cada any més de 10 milions d'infants no moririen per malalties evitables com la diarrea o la malària. Pensem que un infant nascut a Sierra Leona té, quan neix, com a mitjana, quaranta anys menys d'esperança de vida que un infant nascut a Suècia. Ras i curt: en els països pobres, la població hi viu solament mitja vida. Ara bé, la ciència també ensenya que els pobres dels països rics no es troben en una situació massa favorable. Fa ja anys un article va mostrar que era menys probable que els negres pobres de Harlem a Nova York arribessin als seixanta-cinc anys que els habitants d'un país tan pobre com Bangladesh. Pel que fa a l'estat espanyol sabem, per exemple, que cada hora quatre ciutadans moren degut a causes associades amb la desigualtat social i a Catalunya sabem que els municipis tenen una diferència de més de set anys en l'esperança de vida. Pitjor encara, sabem també que a mesura que empitjora la situació d'un grup social o territori també empitjora la seva salut i, que la desigualtat en salut no es redueix, sinó que sovint augmenta.

Els resultats de la recerca científica són contundents: la desigualtat en salut és l'epidèmia més greu que avui pateix la humanitat. Com pot ser? En un moment